

Juli - Augustus 2023
Jaargang 11
Nummer 87

PORTA FIDEI

*Wij loven U
Gods welbeminde
Loon*

CATECHESE
VAN PAUS FRANCISCUS
P. 4

BEDEVAART
BANNEUX
P. 7

HEILIGE
BIRGITTA VAN ZWEDEN
P. 14

Afgiftekantoor 2099
Antwerpen X
P 914880
maandelijks
(behalve in augustus)

RADIO MARIA

In twee gedaanten,
brood en wijn,
wil Hij ons aller voedsel zijn.
Hij geeft zichzelf,
zijn vlees en bloed,
zodat Hij ons volkomen voedt.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Pr. Karlo Tyberghien

Werkten mee aan dit nummer:
Joris Abts, Kevin Colle, Marianne Hubin, Michaël Rodenbach, pr. Karlo Tyberghien, Nele Uytterhoeven, Joris Vermeulen

Foto's: Redactie

Op de cover: Gerard David
Gedaanteverandering

Realisatie en vormgeving:
Radio Maria

Druk en verzending:
Halewijn, Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen

**Abonnementen en
gegevensverwerking:**

Radio Maria
Sint Reneldisplein 23
3001 Leuven
info@radiomaria.be

Bel ons: 016 41 47 47

Steun Radio
Maria

BE49 7333 7333 7771

EDITORIAAL

"Uw woord is een
licht op mijn pad."

Ps. 119, 105

Beste vrienden,

De zomer is begonnen. Voor velen betekent dit een periode van meer rust, van vakantie, en eventueel het ontdekken van ongekende of het bezoeken van bekende plaatsen. Iedereen zal zijn of haar rust zeker wel verdiend hebben, dat staat vast. We wensen dan ook dat deze rust een rust in God moge worden.

Vakantie staat voor sommigen gelijk aan het langdurig rusten, en dan nog het liefst in de zon. Ook voor het geestelijke leven zouden we hier een voorbeeld aan kunnen nemen. Wat sommigen doen voor het lichaam, zouden wij dat ook niet kunnen doen voor de geest? Het urenlang in de zon liggen met de hoop op een gezonde lichaamskleur, op het bekomen van meer energie, zouden we dit niet kunnen toepassen in ons geestelijke leven. Ook onze geest heeft meer kracht en motivatie nodig. En daarvoor hebben we onze geestelijke zon, namelijk God zelf. Hij is het licht dat onze harten en onze levens verlicht. Hij geeft de nodige kracht om in het leven te blijven kiezen voor Hem.

In de Psalmen lezen we "Uw woord is een licht op ons pad". Misschien ligt daarin een uitnodiging om ook tijdens een rustperiode meer aandacht te besteden aan Gods Woord.

De Heilige Schrift is daarin natuurlijk van groot belang. Ook andere geestelijke lectuur kan ons helpen om dichter te komen tot de Heer die zich in de stilte van het hart doet kennen. Laten we tevens ons gebed niet verwaarlozen tijdens een vakantieperiode, maar zelfs integendeel, laten we het gebedsleven verdiepen.

Moge Radio Maria u een steun zijn hierin. Vergeet niet – voor degenen die naar het buitenland zouden gaan – dat Radio Maria in verbondenheid leeft met de vele Radio Maria's in de gehele wereld. We vormen een echte wereldfamilie, de World Family of Radio Maria. Voor ons land zullen tijdens de zomermaanden onze programma's gewoon verder gaan en hopen we u te kunnen vergezellen daar waar u bent. Wilt u daarom aan Radio Maria blijven denken, zeker omdat we uw steun blijven nodig hebben? Alvast van harte dank!

Met genegen groeten
in Jezus en Maria,

Pr. Karlo Tyberghien

Directeur Radio Maria

LITURGISCHE KALENDER JULI

- 1 H. Rumoldus, b. en mrt.
- 2 **DETIENDE ZONDAG
DOOR HET JAAR**
- 3 H. Apostel Thomas
- 4 H. Elisabeth van Portugal
- 5 H. Antonius Maria Zaccaria, pr.
- 6 H. Maria Goretti, mgd en mrt.
H. Godelieve, mgd en mrt.
- 8 HH. Landrada en Amelberga
- 9 **VEERTIENDE ZONDAG
DOOR HET JAAR**
(HH. Martelaren van Gorcum)
- 10 H. Maria Amandina en gezellen
- 11 H. Benedictus, abt
- 13 H. Henricus
- 14 H. Camillus de Lellis, pr.
- 15 H. Bonaventura, b. en krkl.
- 16 **VIJFTIENDE ZONDAG
DOOR HET JAAR**
(O.-L.-Vrouw van de berg Karmel)
- 20 H. Apollinaris, b. en mrt.
- 21 H. Laurentius van Brindisi, pr. en krkl.
- 22 H. Maria Magdalena
- 23 **ZESTIENDE ZONDAG
DOOR HET JAAR**
(H. Birgitta, klg.)
- 24 H. Charbel Makhluf
- 25 H. Apostel Jakobus
- 26 HH. Joachim en Anna, ouders van de H. Maagd Maria
- 27 H. Christiana, mgd.
- 29 HH. Martha, Maria en Lazarus
- 30 **ZEVENTIENDE ZONDAG
DOOR HET JAAR**
(H. Petrus Chrysologus, b. en krkl.)
- 31 H. Ignatius van Loyola, pr.

LITURGISCHE KALENDER AUGUSTUS

- 1 H. Alfonsus Maria de Liguori
- 2 H. Petrus Julianus Eymard
- 4 H. Johannes Maria Vianney, pr.
- 5 Kerkwijdingsfeest van de basiliek 'Maria de Meerdere'
- 6 **Feest van de Gedaante-
verandering van de Heer**
- 7 H. Juliana van Cornillon
- 8 H. Dominicus, pr.
- 9 H. Theresa Benedicta van het Kruis
- 10 H. Laurentius, martelaar
- 11 H. Clara, maagd
- 12 H. Johanna Francisca de Chantal, kloosterling
- 13 **NEGENTIENDE ZONDAG
door het jaar**
- 14 H. Maximiliaan Kolbe
- 15 **Hoogfeest van Maria
Tenhemelopneming**
- 16 H. Stefanus van Hongarije
- 19 H. Johannes Eudes
- 20 **TWINTIGSTE ZONDAG
door het jaar**
(Bernardus van Clairvaux)
- 21 H. Pius X
- 22 H. Maria Koningin
- 23 H. Rosa van Lima
- 24 H. Bartholomeüs, apostel
- 25 H. Jozef Calasanz
- 27 **EENENTWINTIGSTE
ZONDAG door het jaar**
(H. Monica)
- 28 H. Augustinus
- 29 Marteldood van de H. Johannes de Doper
- 31 Maria, moeder en middelares van genade

'Jezus heeft heimwee naar ons.'

Geliefde broeders en zusters,
goedendag!

Vorige woensdag hebben we een begin gemaakt met een reeks catecheses over de hartstocht van de verkondiging, dat wil zeggen de apostolische ijver die de Kerk en elke christen moet bezielen. Vandaag kijken we naar het onovertrefbare voorbeeld van de verkondiging: Jezus. De evangelielezing op Kerstdag omschreef Hem als het *Woord van God* (cf. Joh 1,1). Het feit dat Hij het Woord is, of de taal, wijst op een wezenlijk gegeven van Jezus: Hij is steeds in verbondenheid, op uittocht, nooit geïsoleerd, steeds in relatie; het woord bestaat immers om doorgegeven te worden, meegedeeld. Zo is Jezus, eeuwig Woord van de Vader op ons gericht, aan ons meegedeeld. Christus

heeft niet slechts woorden van leven, maar maakt van zijn leven een woord, een boodschap: hij leeft altijd naar de Vader en naar ons gekeerd.

Steeds kijkt Jezus naar de Vader die Hem heeft gezonden en steeds kijkt Hij naar ons naar wie Hij werd gezonden.

Gebed

Als we echt naar de dagelijkse bezigheden van Jezus kijken zoals ze in de evangeliën worden beschreven, dan zien we dat de intimiteit met de Vader op de eerste plaats komt, het gebed waarvoor Jezus vroeg opstaat, wanneer het nog donker is en naar een eenzame plaats gaat om te bidden (cf. Mc 1, 35; Lc 4, 42) om met de Vader te spreken. De belangrijkste beslissingen en keuzen neemt Hij na te hebben gebeden (cf. Lc 6, 12; 9, 18). Precies in deze verbondenheid, in het gebed dat Hem in de Geest met de Vader verbindt, ontdekt Jezus de betekenis van zijn mens zijn, van zijn bestaan in de wereld, want Hij is naar ons gezonden, gestuurd door de Vader naar ons.

Doop

In dit verband is de eerste publieke daad die Hij stelt na jaren van verborgen leven in Nazareth belangrijk. Jezus doet geen groot wonder, Hij verkondigt geen spectaculaire boodschap, maar Hij mengt zich onder de mensen die zich gaan laten dopen door Johannes. Zo biedt Hij ons de sleutel van zijn optreden in de wereld: hij offert zich op voor de zondaars, wordt solidair met ons, zonder afstand, door het leven volledig te delen. Vandaar dat Hij, wanneer Hij spreekt over zijn zending, zal zeggen dat Hij niet gekomen is *om gediend te worden, maar om te dienen en zijn eigen leven te geven* (Mc 10, 45). Elke dag besteedt Jezus, na het gebed, geheel aan de verkondiging van het Rijk van God en wijdt zich aan de mensen, vooral aan de armste en de zwakste, aan de zondaars en aan de zieken.

Met andere woorden, in het gebed staat Jezus in contact met de Vader en daarna in contact met alle mensen omwille van de zending, omwille van de catechese, om te onderrichten over de weg van het Rijk van God.

Herder

Wanneer we dus in een beeld de levensstijl van Jezus willen voorstellen, dan kost het geen moeite dat te vinden. Jezus zelf geeft het ons. We hebben gehoord dat Hij over zichzelf spreekt als over de goede Herder, hij die – zo zegt Hij – *zijn leven geeft voor zijn schapen* (Joh 10, 11), dat is Jezus. Immers, als herder werken was niet slechts arbeid, die tijd vroeg en veel inzet. Het was een echte en eigen levenswijze: vierentwintig uren per dag, met de kudde leven, ze naar de weide begeleiden, bij de schapen slapen en zorg dragen voor de zwakste. Met andere woorden, Jezus doet niet iets voor ons, maar geeft zich geheel, geeft zijn leven voor ons. Zijn hart is een pastoraal hart (cf. Ez 34,15). Hij is de herder met ons allen.

Pastoraal

Om de activiteit van de Kerk in één woord samen te vatten gebruikt men vaak de term 'pastoraal'. Om onze pastoraliteit te evalueren moeten we ons confronteren met het voorbeeld, ons confronteren met Jezus, de goede Herder. Op de eerste plaats kunnen we ons de vraag stellen: volgen we Hem na door ons te laven aan de bronnen van het gebed zodat ons hart in eenklank zou zijn met het zijne?

De intimiteit met Hem is, zoals het mooie boek van abt Chautard zegt, de ziel van elk apostolaat.

Jezus zelf heeft dat heel duidelijk aan zijn leerlingen gezegd: *Los van Mij kunt gij niets* (Joh 15, 5). Als men bij Jezus is, ontdekt men dat zijn pastorale hart nog steeds klopt voor wie verdwaald is, verloren, veraf. En het onze? Hoe vaak is onze houding

met mensen die wat moeilijk zijn of moeilijkheden opwerpen niet vertolkt met deze woorden: *Dat is zijn probleem, dat hij het oplost...* Jezus heeft dit nooit gezegd, nooit. Jezus ging steeds naar de uitgeslotene, naar de zondaars.

Hij werd ervan beschuldigd zich met zondaars op te houden juist omdat Hij Gods heil bij hen bracht.

Heimwee

We hebben de parabel van het verloren schaap gehoord uit het 15de hoofdstuk van het evangelie volgens Lucas (cf. vv 4-7). Jezus spreekt ook over het verloren muntstuk en over de verloren zoon. Als we pastorale inzet willen inoefenen dan moeten we het 15de hoofdstuk van Lucas steeds voor ogen hebben. Lees het vaak, daar kan men leren wat apostolische ijver is. Daar ontdekken we dat God niet de omheining rond zijn schapen in het oog houdt en hen ook niet bedreigt opdat ze niet zouden wegllopen. Integendeel, wanneer er één wegloopt en verdwaalt, laat hij het niet achter maar gaat het zoeken. Hij zegt niet: *Het is er vandoor, eigen schuld, het moet er zelf maar voor opdraaien!* Het pastorale hart reageert anders. Het pastorale hart lijdt, het pastorale hart waagt. Het lijdt. Inderdaad, God lijdt om wie

weggaat. Over hem wenend vergroot Hij nog zijn liefde. De Heer lijdt wanneer we ons van zijn hart verwijderen. Hij lijdt om hen die de schoonheid van zijn liefde en de warmte van zijn omhelzing niet kennen.

Als antwoord op dit lijden sluit Hij zich echter niet af. Integendeel, hij waagt. Hij laat de negenennegentig schapen die veilig zijn achter en gokt op het ene verlorene en doet alsof iets riskant, ja zelfs onredelijk, maar wel in eenklank met zijn pastorale hart dat heimwee heeft naar wie zich afgescheiden heeft. Voortdurend heeft Jezus heimwee naar hen die weggegaan zijn. En, wanneer wij vernemen dat iemand de Kerk verlaten heeft, wat zeggen wij dan? *Dat men het zelf regelt.* Neen, Jezus leert ons het heimwee naar hen die zich afgescheiden hebben.

Jezus is niet woedend, kent geen wrok maar wel een onverminderd heimwee naar ons. Jezus heeft heimwee naar ons en dat is de ijver van God.

Jezus is hét Woord

En ik stel mij de vraag: hebben wij gelijkaardige gevoelens? Of zien we diegene die de kudde verlaten hebben, soms

niet als tegenstanders of vijanden. Deze? – Neen, die is naar elders vertrokken, heeft het geloof verloren, de hel wacht ... en we blijven rustig.

Waarom er niet aan denken, wanneer we hen ontmoeten op school, op het werk, op straat, dat we een mooie gelegenheid hebben te getuigen van de vreugde van de Vader die hen bemint en nooit vergeten heeft?

Niet om aan proselitisme te doen, neen! Maar opdat het Woord van de Vader hen zou bereiken om samen verder te gaan. Evangelisatie is geen proselitisme. Proselitisme beoefenen is een heidense activiteit, is niet godsdienstig, is niet evangelisch. Er bestaat een goed woord voor hen die de kudde hebben verlaten. En, om het aan te brengen hebben wij de eer en de taak het woord te nemen. Want, hét Woord, Jezus, vraagt ons dit. Steeds met open hart naar allen te gaan, want Hij is zo. Wellicht volgen en beminnen we Jezus reeds geruime tijd en hebben we ons nooit de vraag gesteld of we zijn gevoelens delen, of we in eenklank met het hart van Jezus lijden en wagen. Met een pastoraal hart dicht bij het pastorale hart van Jezus! Het gaat niet om proselitisme waardoor de anderen 'de onzen' worden. Neen, dat is niet christelijk. Het komt erop aan te beminnen zodat zij gelukkige kinderen van God worden. Laten we in het gebed de genade van een pastoraal hart afsmecken, open en dichtbij allen om hen de boodschap van de Heer te brengen en om ook voor elk van hen het heimwee van Christus te voelen. Immers, zonder deze liefde die lijdt en waagt is ons leven onmogelijk.

Als wij christenen deze liefde die lijdt en waagt, niet beoefenen, lopen we het gevaar alleen ons zelf te hoeden.

Herders die zichzelf hoeden in plaats van herders van de kudde te zijn. Dan zijn we slechts de borstelaars van de schapen. Men moet niet herder van zichzelf zijn maar van alle anderen.

JULI

Voor een eucharistisch leven.

Laten we bidden dat katholieken de Eucharistie in het middelpunt van hun leven plaatsen, opdat deze de menselijke relaties diepgaand transformeert en de weg opent naar een ontmoeting met God en met onze broeders en zusters.

DE GEBEDSINTENTIE VAN DE HEILIGE VADER
TOEVERTROUWD
AAN ZIJN WERELDWIJDE GEBEDSNETWERK

AUGUSTUS

Voor de Wereldjongerendagen.

Laten we bidden dat de Wereldjongerendagen in Lissabon jonge mensen zal helpen om op weg te gaan en door hun leven te getuigen van het Evangelie.

Pr. Karlo Tyberghien

De volgende tekst is een transcriptie van de mondelinge conferentie van Priester Karlo Tyberghien over de Heilige Geest. Deze conferentie werd gehouden in Banneux, op 31 mei, ter gelegenheid van de jaarlijkse bedevaart van Radio Maria naar het heiligdom van de Maagd der armen.

Inleiding

Beste vrienden, beste luisteraars van Radio Maria. Het is vandaag een mooie dag om een bedevaart te doen naar het heiligdom van de Maagd der Armen hier in Banneux. Tijdens deze lezing zullen we het hebben over God, zeer speciaal over de Heilige Geest. De heilige Bernardus zei ooit dat daar waar Maria is, daar passeert de Heilige Geest. De Heilige Geest is hier dus zeker werkzaam. Hij werkt hier, niet alleen in de natuur, maar tevens in ons hart. Het is van groot belang om de Heilige Geest beter te leren kennen.

Elke keer als wij een kruisteken maken, zeggen wij 'In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest'. De Vader, ja, die kennen wij. Wij spreken af en toe tot God de Vader. Het Onze Vader herhalen we vaak.

De Zoon kennen we natuurlijk ook zeer goed. Alles wordt beschreven in het Evangelie of toch een groot deel. Wij kunnen Hem écht kennen, we kunnen dicht bij Hem zijn.

De Heilige Geest is dan weer de Goddelijke Persoon die wij het minst kennen. De Heilige Geest wordt vaak vergeten, behalve op Pinksteren en misschien enkele dagen daarna. Daarom is het goed om net vandaag op deze laatste dag van de maand mei, van de Mariamaand, en tevens 3 dagen na het Pinksterfeest nogmaals

te spreken over die Heilige Geest.

Wie is de Heilige Geest voor ons? Hoe kunnen we hem beter leren kennen? Hoe kunnen we ermee omgaan? Hoe kunnen we ermee leven? We zullen beseffen dat we nood hebben aan Hem, dat de Heilige Geest nodig is voor ons leven. Het eerste dat we moeten zeggen is: de Heilige Geest is God. Zoals Jezus in het Evangelie zei: "wie Mij ziet, ziet de Vader". Zo kunnen wij hetzelfde zeggen: Wie Jezus ziet, ziet de Heilige Geest. Wie de Heilige Geest ziet, ziet de Vader. Wie de Vader ziet, ziet de Zoon, wie de Zoon ziet, enzovoort... Eén God, drie personen. En de Heilige Geest is volwaardig in die Heilige Drie-eenheid.

De Heilige Geest in de Heilige Schrift

De Heilige Geest komt reeds heel vroeg in de Bijbel voor. In het boek Genesis lezen we: "de aarde was woest en leeg. Duisternis lag over de diepte en de Geest van God zweefde over de wateren." (Gen. 1, 2). De Geest van God zweeft over de wateren. Hij is dus iemand die in de eerste plaats zweeft. Hier gaat het niet over het zweven in de symbolische betekenis van iemand die een beetje met zijn hoofd in de lucht leeft. Nee, zweven in de betekenis van bedekken, om het te beschermen, om het te

bewaken. Als de Geest van God over het water zweeft dan is dat om uit het water iets te laten komen en te laten groeien. Zo zullen we de Heilige Geest moeten leren kennen als Degene die het leven geeft. Het is de Heilige Geest die leven geeft en dat leven zal Hij beschermen, zal Hij bewaren.

In het boek Deuteronomium lezen we het volgende over God: "God heeft ervoor gezorgd. En heeft het volk van Israël verzorgd en bewaakt, het behoed als de appel van zijn oog. Als een arend die waakt over haar jongen en boven hen heen en weer vliegt, haar vleugels uitspreidt en hen opneemt en draagt op haar wieken." (Deut. 32, 11). Hier wordt de Geest van God vergeleken met een soort van arend, die wederom zweeft, zoals over de wateren in het begin. De Heilige Geest die we hebben ontvangen doorheen ons doopsel en ons vormsel, blijf bij ons als een soort van couverture, een deken, iets dat over ons wordt gelegd ter bescherming. Ziedaar dus de Heilige Geest. De Heilige Geest geeft het leven en bewaakt het leven, bewaart ons voor het leven.

Om nog duidelijker te zien dat de Heilige Geest de gever van het leven is keren we even terug naar het boek Genesis, naar de vijfde dag van de Schepping. Op de vijfde dag van de schepping, zal er voor het eerst leven verschijnen. "God zei: Het water moet wemelen van dieren en boven het land moeten de vogels vliegen langs het hemelgewelf. Toen schiep God de grote zeemonsters en al de krioelende dieren waar het water van wemelt, soort naar soort en al de gevleugelde dieren soort naar soort. Gods zegende ze. Hij zag dat het goed was en Hij sprak: wees vruchtbaar en wordt talrijk. Bevolk het water van de zee en laat de vogels talrijk worden op het land. Het werd avond en het werd ochtend. Dat was de vijfde dag." (Gen. 1, 20). Voor het eerst ontstaat er leven, op de vijfde dag, vanuit het water. Vanuit het water waarover de Geest van God heeft gezweefd wordt het leven gehaald. Het is mooi dat ook de wetenschap ontdekt heeft dat het leven is ontstaan uit het water. Zoals we wel weten is het scheppingsverhaal, zoals beschreven in de Bijbel, natuurlijk geen wetenschappelijk verslag, maar het geeft wel de betekenis weer die God aan zijn schepping geeft. Zelfs het wetenschap-

pelijke kan men er soms in ontdekken, namelijk dat het uit het water is dat het leven is ontstaan. Het water waar de Geest van God over heeft gezweefd. Symbolisch uitgedrukt in het boek Genesis als "het water dat het leven meegeeft". De Heilige Geest is dus de gever van het leven, van elk leven. In het begin de dieren. Daarna ook de mens. We lezen: "Toen boetseerde de Heer God de mens uit stof dat hij van de aarde nam, en hij blies hem de levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen." (Gen. 2, 7). God neemt aarde, boetseert de mens, maar het is nog geen levend wezen. Het levende wezen verschijnt pas wanneer God de levensadem in de neus zal geven. Die levensadem doet ons weer denken aan de Heilige Geest, de geest die over de wateren zweeft, die de wateren zal beschermen, bewaken, en er het leven in geven. Diezelfde geest zal worden gegeven aan de mens die God heeft geboetseerd.

De heilige paus Johannes Paulus II heeft zo ooit een verband gemaakt tussen de adem, de levensadem en het woord. Want wanneer wij woorden uitspreken dan blazen wij – misschien ongewild – en komt er adem door onze mond of door onze neus. Adem en woord zijn eigenlijk één. De paus zei hierover: "de Geest van God is één met het Woord van God en het Woord van God, wij weten het, dat is de Zoon. De Zoon die ons gered heeft om ons terug het leven te geven dat ons bij het begin van de schepping gegeven werd."

In het boek der Psalmen lezen we: "God, als u uw gelaat verbergt, vergaan zij van schrik. Ontneemt u hun de adem, dan snakken ze naar lucht en keren tot stof terug. Maar geeft u uw adem, dan worden zij herschapen. U maakt de aarde weer helemaal nieuw." (Psalm 104). Hier komt de levensadem terug voor, waarover men de bedenking maakt dat wanneer God de adem onttrekt, dan wordt de mens terug tot stof. Zoals het gezegd werd in het boek Genesis: God heeft de mens geboetseerd, maar het was nog geen levend wezen. Het is door de levensadem dat het een levend wezen wordt. Als de adem dus ontnomen wordt, als die levensadem, die Geest van God ons ontnomen wordt, dan worden wij terug tot stof.

We zijn allemaal op eenzelfde manier geschapen, geboetseerd. Geboetseerd door

God en gewild door God. Door de afstand echter die wij soms nemen met God – omdat wij denken het beter te weten – door het zelf te willen doen, door de zonde, is die levensadem van ons weggegaan. Dit was de keuze van de mens. En net dat is het drama van de mensheid: de mens heeft geweigerd om God die plaats te geven die hij verdient, om God onze levensadem te laten zijn, om God met zijn Heilige Geest over ons te laten komen, zoals toen Hij zweefde over de wateren. Wij hebben ons als mens en als mensheid van God afgekeerd, ons omgedraaid, onze rug gekeerd en nu wordt het tijd dat wij ons terug richten met ons hart naar de Heer. We weten hierdoor dus dat de Heilige Geest de gever is van het leven en dat de Heilige Geest verenigd is met het Woord van God. Om verder te gaan moeten we even stilstaan bij de missie van het Woord van God. We stellen ons dus de vraag: Wat is Jezus eigenlijk komen doen op aarde?

De missie van Jezus Christus

Als we de vraag stellen aan de gelovigen: "Wat is Jezus hier komen doen?" zullen velen antwoorden: "Jezus is ons komen redden." Dat is hetgeen men meestal onthoudt en dat klopt, Jezus is ons komen redden. Van wat? Van de zonden, van het ons wegkeren van God. Jezus heeft er dus voor gezorgd dat wij ons terug kunnen keren naar God. Daarom is Jezus onze redder. Toch is de missie van Jezus meer dan dat. Het is een drievoudige missie. Het eerste deel is ons redden van de zonden. Het tweede deel in de missie van Jezus is het openbaren van God als Vader. Het derde deel is de stichting van de Kerk. De stichting van de Kerk als nieuw volk van God. Er was natuurlijk reeds lang voor de komst van Jezus een volk van God, namelijk het uitverkoren volk, het volk van Israël. Toch is het niet voor niets dat de Katholieke Kerk, wanneer zij in gesprek gaat met andere godsdiensten en met andere christelijke kerken of gemeenschappen, dat zij het Jodendom beschouwt, niet als een christelijke kerk, maar wel als deel van de oecumene, en niet als deel van de interreligieuze

dialogoog. Dit alles omdat de heilige Paulus in zijn brief aan de Romeinen zegt dat het volk van God Israël uitverkoren is en dat blijft tot aan het einde der tijden. In de tussentijd echter dat zij Jezus niet erkennen als de Messias wordt het volk van God Israël tijdelijk aan de kant gezet, om ooit terug te komen in het grote plan van God. U ziet hier onmiddellijk de eenheid die wij hebben met de Joodse familie en dat is: wij verwachten beiden de komst van de Heer Jezus. Zij kennen hem niet. Wij kennen hem wel. Maar we wachten tegelijkertijd op Hem. Maar dus dit, geheel terzijde.

We hadden het over die 3 missies van Jezus. Hij is ons komen redden. Hij heeft ons dus gered van de zonde. Hij heeft God geopenbaard als Vader. Hij heeft de Kerk gesticht, de Kerk als nieuw volk van God, waar wij deel van zijn. Bij het doopsel hebben wij allemaal het geschenk gekregen om deel te hebben aan de Kerk. Wij zijn leden van de Kerk en zijn dus broeders en zusters van elkaar, gedoopt in dezelfde Geest, allemaal behorend tot één volk naar God gekeerd gaan.

De Heilige Geest in de Kerk en de wedergeboorte

Dit is dus de geschiedenis van de mens in het kort: in het begin was ons het leven gegeven, de levensadem van God. De mens heeft zich afgekeerd van God. De levensadem is verdwenen. Wij zijn terug tot stof gekeerd. Dat stof echter komt terug tot leven, dankzij de gave van de Heilige Geest. Het is omwille van die geschiedenis en de redding die Jezus ons brengt dat we het feest van Pasen jaarlijks vieren als een feest van het leven.

Als we het nu hebben over de Heilige Geest, als de gever van het leven,

dan moeten we ook even terugdenken aan Jezus die tot Nicodemus spreekt over de wedergeboorte. Het leven wordt ons gegeven door God, maar wij worden ook op een bepaald moment geboren. Elke geboorte heeft als bron de Geest. Ook een geboorte uit het lichaam. Altijd. De Heilige Geest is ermee verbonden. Maar degene die dan na de geboorte gedoopt worden, die worden wedergeboren. Die worden onmiddellijk gered van hetgeen we noemen de erfzonde, die wordt gered van de zonden. Het is pas dan dat wij pas echt leven. Wilt dat nu zeggen dat wanneer wij op straat wandelen en wij zien mensen die niet gedoopt zijn dat we hen moeten beschouwen als doden? Neen zeker niet, want wij koesteren de hoop dat ook die mens God ontmoet. In de volksmond zeggen we "hoop doet leven". Dat is ook letterlijk zo in het geloof. De hoop die wij hebben dat iedere mens gered wordt – zoals Jezus het zelf uitdrukt, dat ieder mens gered wordt dat is zijn wil! – die hoop helpt ons om er op te vertrouwen dat elke mens gered kan worden. Daarom moeten we iedereen, gedoopt of niet gedoopt, beschouwen als broeder en zuster in hetzelfde leven gegeven door God.

Als we het nu hebben over de geboorte, dan moeten we ook denken aan een moeder. De moeder draagt namelijk het kind in de schoot waar er ook aanwezigheid is van water. Een kind ontvangt het leven doorheen het water. Het is wanneer het water breekt dat de geboorte komt. Een moeder heeft een zeer speciale plaats in het leven van een kind.

De plaats van de moeder

Hier in Banneux moeten we natuurlijk ook kijken naar de Moeder Gods. De Moeder Gods is een echte moeder en zoals de heilige Bernardus zei: daar waar Maria is, is de Heilige Geest. Maria, als moeder, toont ons de Heilige Geest, de Heilige Geest die over de wateren zweeft. We zien dat er een verband is met al die woorden van leven. Dat er een verband is tussen de Heilige Geest, het Woord, de levensadem, enzovoort... En nu ook met de figuur van een moeder in het algemeen en de Moeder Gods zeer speciaal omdat zij onze hemelse moeder is. Voor de vrouwen hier aanwezig, zeer speciaal degenen die moeder zijn, of misschien ook grootmoeder, het is een speciale uitnodiging voor jullie: leer uw kinderen, uw kleinkinderen, aan degene rondom u, wie de Heilige Geest is, de ware gever van het leven. Dit wil zeggen dat u wordt uitgenodigd om met uw geloof tot bij uw kinderen of kleinkinderen te

komen en hen de liefde aan te leren van God die hen de Heilige Geest heeft gegeven. In de Heilige Schrift staat er geschreven over Mozes dat hij op een bepaald moment vervuld was van de glorie van God. Hij had God aanschouwd en dat zag men op het aangezicht van Mozes. Doch, men kon Mozes op een bepaald moment niet meer aankijken omdat het te veel was, te glorieus, te groot. Te veel Heilige Geest zeg maar. Maar nooit te veel. En wel voor u, zeer speciaal als moeder, als grootmoeder, is het gevraagd om die Heilige Geest te geven, te doen blinken op uw gezicht en door te geven aan uw kinderen of kleinkinderen. Een moeder, een grootmoeder heeft altijd een speciale roeping. Wees uzelf van uw roeping bewust en als u het zelf niet meer weet, hoe u het geloof kunt overbrengen (bijvoorbeeld als de kinderen weigeren om het geloof aan te nemen dat u zo graag zou willen doorgeven), maak u dan geen zorgen. Kijk naar Maria, de hemelse moeder, en ze zal u aantonen dat het net in die hoop ligt waarover we spraken dat u de kracht vindt om verder te getuigen. Maria toont ons dat de hoop ons terug leven geeft en zelfs levensvreugde.

De duif en de wolk

Laten we er tevens twee symbolen bij nemen die belangrijk zijn in de Heilige Schrift en waarover er vaak wordt gesproken. Bij het doopsel van Jezus spreekt men over de Heilige Geest als over een duif die op Jezus neerkwam. In het Lukas evangelie lezen we: "Het gehele volk liet zich dopen en zo ook Jezus. Tijdens zijn gebed opende zich de hemel en daalde de Heilige Geest in lijfelijke gedaante als een duif op hem neer." (Lukas 3, 22). De Heilige Geest wordt beschreven als een duif. We moeten misschien even terugdenken aan de arend die we hebben ontdekt in het Oude Testament. We kunnen ook terugkeren naar die adem die over de wateren heen zweefde, zoals een duif, zoals een arend.

De Heilige Geest komt over Jezus om hem te beschermen en te bewaren, zoals Hij ook over ons is gekomen.

In het Markus evangelie lezen we dan weer het verhaal van de Gedaanteverandering. Daar wordt de Heilige Geest symbolisch uitgedrukt door een wolk. Er staat geschreven: *"Zes dagen later nam Jezus Petrus, Jacobus en Johannes met zich mee op een hoge berg. Voor hun ogen veranderde Hij van gedaante en zijn kleren werden schitterend wit, zoals geen bleker op aarde ze maken kan. Elia verscheen hun samen met Mozes in gesprek met Jezus. Petrus zei daarop tegen Jezus: 'Rabbi, Het is maar goed dat wij hier zijn. Laten wij drie hutten bouwen, één voor U, één voor Mozes en één voor Elia'. Want hij wist niet wat hij moest zeggen, zo vol ontzag waren ze. Er kwam een wolk die hen overdekte en er klonk een stem uit de wolk: 'Dit is mijn geliefde Zoon, luister naar Hem'. Toen ze rondkeken, zagen ze ineens niemand anders meer dan alleen Jezus."* (Markus 9, 2-7). Deze keer is het een wolk. Een wolk die overdekt, overschaduw, zoals de Geest van God die over het water ging. Het is wederom de Heilige Geest die ons Jezus doet kennen, die ervoor zorgt dat wij luisteren naar het Woord van God. En als wij luisteren naar het Woord van God, zullen we

dezelfde Heilige Geest ook herkennen. En zo is de cirkel altijd rond bij God. Wie de Zoon ziet, ziet de Vader. Wie de Vader ziet, ziet de Zoon, wie de Zoon ziet, ziet de Heilige Geest en wie de Heilige Geest ziet, ziet de Zoon, ziet de Vader, altijd. Of het nu het symbool is van een duif of van een wolk, het is altijd een beschermend symbool, een bescherming die aan ieder van ons wordt gegeven, want Hij is de bron van het leven.

Het Kruis

Tot slot wil ik nog even stilstaan bij het sterven van Christus op het Kruis. Waarom? We hebben reeds gezegd dat Jezus gekomen is voor een drievoudige missie: het openbaren van de Vader, de mensheid redden van de zonden en het stichten van de Kerk. Wanneer men de vraag stelt: "Wanneer is de Kerk gesticht?", zullen sommigen antwoorden: "dat was op Pinksteren wanneer de Heilige Geest kwam over de apostelen." Dat klopt eigenlijk wel als men het heeft over de zichtbare kerk. Maar de echte stichting van de Kerk is eigenlijk op het Kruis. En wel op het moment dat – net nadat Jezus aan de apostel Johannes zegt: zie daar uw moeder, en aan Maria: zie daar uw zoon – Jezus op het Kruis zijn laatste adem uitblaast. In het Johannes evangelie staat er: *"Toen Jezus*

van de wijn gedronken had, zei hij: het is volbracht daarop boog hij het hoofd en gaf hij de geest." Ziedaar de stichting van de Kerk. Het geven van de Heilige Geest. Het is niet voor niets dat de evangelist hier zegt dat Jezus eerst het hoofd buigt om dan de Geest te geven. Als men misschien al eens een mens heeft bijgestaan bij het sterven, dan ziet men eigenlijk eerst dat de laatste levensadem wordt uitgeblazen en dan pas zakt het hoofd. Zo gebeurt het normaal bij een mens die op een natuurlijke wijze sterft. De levensadem wordt uitgeblazen en het hoofd zakt. Johannes zegt het omgekeerde en dat is hetgeen dat Jezus speciaal maakt. Jezus zal eerst het hoofd buigen en dan pas zijn levensadem geven. Die levensadem, we hebben hem reeds ontdekt in de Heilige Schrift, is de levensadem van God, de Geest van God die over ons waakt, die over ons komt, zoals hij ooit over de wateren zweefde, en nu over ons zweeft.

De Heilige Geest wordt ons gegeven, ook vandaag nog doorheen de Kerk. Doorheen de Kerk zweeft de Heilige Geest nog altijd alsof het over water is zoals bij het begin van de schepping. Daar mogen we allemaal overtuigd van zijn. Hij werkt nog altijd in zijn Kerk, zoals Hij ook werkt in de harten van zijn gelovigen, zoals Hij nog altijd werkt in onze harten.

Tot slot

Doorheen de figuur van Maria, zoals we het reeds zeiden ontdekken wij wie de Heilige Geest is. Maria was vervuld van de Heilige Geest. *"De Heilige Geest zal over u komen."* Hierin zien we weer diezelfde woordenschat: "over u komen," om u te beschermen, te bewaken, om het leven te geven, het leven van de Zoon van God. Diezelfde moeder, die hemelse moeder, zij geeft ons elke dag het leven. Een moeder geeft niet één keer het leven. Een moeder heeft als taak om elke dag het kind te voeden, aan te moedigen, zeker in samenwerking met de vader, maar voor een moeder op een zeer speciale manier. Zo waakt Maria over éénieder van ons. Zij gaat met ons mee, zij voedt ons, zij geeft ons leven, zij toont ons de werking van de Heilige Geest. Laten we met dankbaarheid de Maagd der armen hier in Banneux vragen dat zij dit mag blijven doen voor éénieder van ons en voor elke luisteraar van Radio Maria. Bedankt voor uw aandacht.

OPROEP

Op maandag en donderdag bidden luisteraars, telefonisch verbonden met de studio, een tientje van de rozenkrans voor op Radio Maria. Vanaf september zal de rozenkrans van 's morgens ook met luisteraars gebeden worden.

Als u bereid bent om eens een tientje voor te bidden op de radio, aarzel dan niet om contact op te nemen met een medewerker van Radio Maria op het nummer **016 41 47 47**

H. Brigitta van Zweden, patrones van de weduwes

†°ca. 1303, Finsta in Zweden
† 23 juli 1373, Rome in de Pauselijke Staten

In een jaar van grote aardbevingen in de middeleeuwen in het oostelijke bekken van de Middellandse Zee, die Kreta en Constantinopel troffen, zag Brigitta in Zweden het levenslicht. De aardbeving veroorzaakte de verwoesting van de vuurtoren van Alexandrië in Egypte, een van de zeven antieke wereldwonderen. De geboorte van Brigitta, uit de schoot van een zeer vroom adellijk Zweeds geslacht, verwonderde de Kerk met het ontstaan van een nieuwe kloosterorde.

De kinderjaren van Brigitta waren gezegend met begenadigde voorbeelden rondom haar, die deel uit maakten van de clan rond de toenmalige koning Birger Persson. Haar prinselijke familie zinderde van liefde voor Christus, ten dele doorheen de zalige zuster dominicanes Ingrid van Skänninge die een generatie eerder leefde in hun midden. Haar vader biechtte bij een priester elke vrijdag naar verluidt, en pelgrimeerde naar de heilige plaatsen van Jeruzalem in zijn jeugd. Haar moeder stierf toen Brigitta tien was. Rond diezelfde tijd ontving het kind een visioen over Jezus als de Man van Smarten. Ze vroeg naar de personen die Hem met smarten hadden beladen, waarop hij antwoordde: "Allen die mijn liefde verachten."

In haar huwelijk met Ulf Gudmarsson, dat zoals de traditie wilde startte op de leeftijd van dertien, bloeide Brigitta op van vreugde. Acht kinderen bracht ze ter wereld, waarvan er zes volwassen werden. Dat belette haar niet om in diezelfde tijd armen te verzorgen, vriendschappen te smeden met devote theologen en voor de nieuwe koningin van Zweden, Blanche van Namen, als hofdame haar de taal en gewoontes aan te leren in het hoge noorden.

Na ongeveer tien jaar aan het hof, pelgrimeerden haar man en Brigitta naar Compostella.

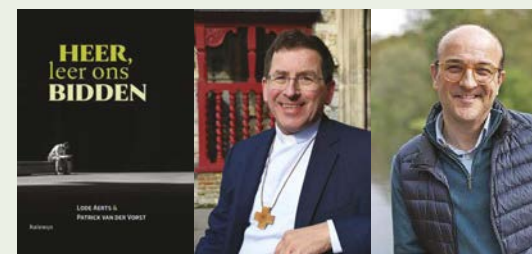
Michaël Rodenbach

Op de terugweg werd haar echtgenoot ziek. Ze reisden door naar het eiland Gotland voor de Zweedse kust waar hij overleed omringd en verzorgd door cisterciënzers. Brigitta werd derdeordeling van Sint Franciscus. Ze verzamelde als weduwe vrouwen en mannen rond haar om in het bijzonder de passie van Jezus te overwegen, die de naam zou dragen: Orde van de Meest Heilige Redder. De koning van Zweden ondersteunde in bijzondere mate Brigitta haar ondernemingen. Voor kerkelijke goedkeuring trok ze met een klein aantal religieuzen, waaronder haar dochter Catharina, op bedevaart naar Rome. Daar geraakte de Zweedse verward in de kerkpolitiek van die tijd en ondervond veel tegenstand omdat ze misbruik binnen de Kerk aan het licht bracht. Desondanks zou ze in Rome blijven wonen, uitgenomen een pelgrimage naar het Heilig Land. De vele visioenen die Brigitta mocht ontvangen hadden veel invloed, ook op kunstenaars, in het bijzonder op de voorstelling van Jezus' geboorte als naakt stralend kerstekind. Catharina leidde in Zweden de orde naar de laatste wens van haar moeder om als "abdis, die de Maagd Maria voorstelt, zowel over de zusters als de monniken te waken." De dochter van Brigitta vloeiende eveneens over van naastenliefde. De zusters Brigitandinnen brachten met hun verspreiding ontwikkeling, geletterdheid en geloof mee naar Scandinavië en daarbuiten.

De leeswijzer

Kevin Colle

Onderstaande boeken werden in de
voorbije uitzendingen aan de
luisteraars voorgesteld.

Heer, leer ons bidden

Gebeden van 50 vrouwen
& 50 mannen met
100 kunstwerken

Soms willen we iets zeggen, maar vinden we niet de goede woorden, zeker als we willen bidden. Dit boek biedt een brede waaier aan gebeden, honderd in totaal, zorgvuldig geselecteerd door Lode Aerts, bisschop van Brugge. Patrick van der Vorst, als kunsthandelaar bekend geworden in de tv-serie *Stukken van Mensen* en in juni 2023 tot priester gewijd, koos bij elk gebed een passend kunstwerk. Hij selecteerde werken van uiteenlopende aard: klassiek en modern, schilderijen, tekeningen, installaties. Woord en beeld versterken elkaar en vormen een ideale mix om tegemoet te komen aan ons verlangen om te bidden.

Titel: Heer, leer ons bidden.
Gebeden van 50 vrouwen & 50 mannen met 100 kunstwerken
Auteurs: Mgr. Lode Aerts & Patrick Vandervorst
Kostprijs: € 28,95
Uitgeverij: Halewijn
ISBN: 9789085286929

De gebedscultuur van de kerk

Inleiding in het getijdengebed

Het gebed is een waardevolle religieuze handeling die diep geworteld is in de mens als scheepsel van God. De mens behoort immers geheel en al aan God toe en daarom dient hij 'deze heerschappij van zijn Schepper te erkennen en te belijden; de vrome mensen van alle tijden hebben dit in feite gedaan door te bidden' (Algemene inleiding getijdengebed, nr. 6).

In de loop van haar geschiedenis heeft zich in de door Jezus Christus gestichte kerk een cultuur van gebed ontwikkeld die kenmerkend is voor haar leven als geloofsgemeenschap. Fundamenteel en centraal staat in het gebedsleven van de kerk de dankzeggende lofprijzing van God, de Heilige.

Dit boek wil een hulp zijn tijdens het leerproces van het zich eigen maken van het getijdengebed door degenen die dit gebed van de kerk gaan bidden, tot hun vreugde en verrijking van hun geloofsleven.

Titel: De gebedscultuur van de kerk.
Inleiding in het getijdenboek
Auteur: Evert de Jong
Kostprijs: € 15,50
Uitgeverij: Betsaida
ISBN: 9789493207370

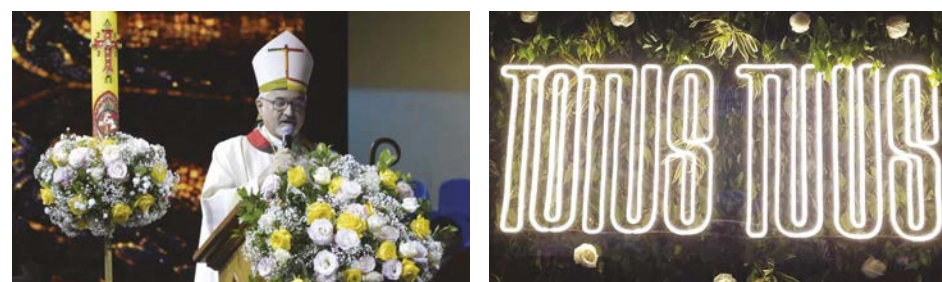
Radio Maria Brazilië

Het 'Totus Tuus' evenement is een groot feest ter ere van Onze-Lieve-Vrouw. Naast de Heilige Mis, gebedsmomenten, conferenties is er ook plaats voor muziek, muziek voor God en tot God! Dit evenement nam plaats in het aartsbisdom van Goiânia, in de Goiânia Arena. De grote arena was volledig volzet, meer dan 15.000 mensen waren aanwezig. Dit alles voor Onze-Lieve-Vrouw.

Bekijk enkele foto's van de Heilige Mis, voorgegaan door Dom João Justino de Medeiros Silva, Aartsbisschop van Goiânia.

Hij zei: "Nooit kan de menselijke tong de gunsten van God opsommen die plaatsvinden tijdens het Misoffer. De zondaar wordt verzoend met God; de rechtvaardige wordt nog meer rechtschapen; zonden worden uitgewist; ondeugden geëlimineerd; deugden en verdiensten groeien en de sluwheid van de duivel wordt verijdeld." We hopen snel contact op te nemen met Radio Maria Brazilië om te vragen wat dit evenement precies was en hoe het allemaal verlopen is.

Radio Maria Oostenrijk

Tijdens de lange Nacht der Kerken heeft Radio Maria Oostenrijk een opendeurday gehouden. Luisteraars, vrienden, families en geïnteresseerden hebben de studio's mogen bezoeken. Het was een zeer mooie dag!

Radio Maria Uganda

De jongste vrijwilliger van Radio Maria Uganda aan het werk!

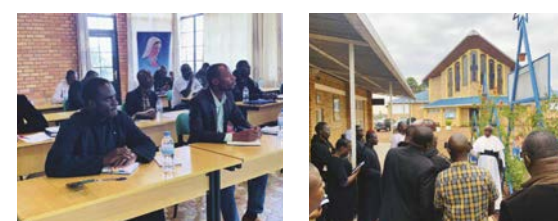
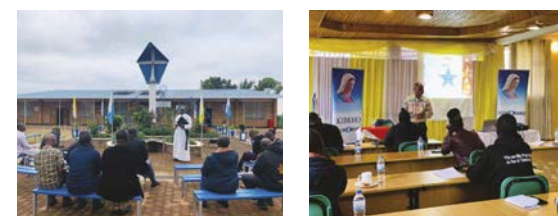
Radio Maria Oekraïne

Ondanks de oorlog, de moeilijkheden blijft Radio Maria Oekraïne uitzenden. Priester Aleksey Samsonov vertelde ons onlangs in het programma 'de wereld van Radio Maria' hoe belangrijk het gebed is sinds de start van de oorlog.

Radio Maria Kibeho

Opleiding van de priesterdirecteurs en redactie-verantwoordelijken van Radio Maria Nigeria, Uganda en Zambia te Kibeho, in het Heiligdom van Onze-Lieve-Vrouw van Kibeho.

LUISTERAARS AAN HET WOORD

Beste medewerkers van Radio Maria,

In de eerste plaats willen wij jullie allen van harte bedanken voor de supermooie en deugddoende bedevaart die wij voor de tweede maal mochten meemaken in Banneux.

Allemaal heel inspirerend en super deugddoend en het weder viel ook absoluut mee. De organisatie was alweer super en er valt niets op te zeggen. De H. Mis en de toespraak van de priester in de namiddag was heel interessant en tevens ook heel inspirerend waarvoor ook een dikke proficiat. Wij hebben er met heel veel aandacht naar geluisterd. De hele bedevaart was trouwens TOP!

Koppel dat deelnam aan onze bedevaart naar Banneux

Graag willen wij jullie van harte bedanken voor de mooie bedevaart. Wat dit jaar bijzonder mooi was, was dat we samen al biddend en zingend gewandeld hebben naar de bron bij onze Moeder Gods. En ook ter plaatse gebeden en gezongen hebben... Wat zal onze Hemelse Moeder toch vreugdevol geweest zijn... De rozenkrans van smarten is zo mooi en krachtig. Ook wanneer wij hem samen bidden vanuit Rwanda. Graag willen wij jullie allen van harte Gods overvloedige zegen wensen.

Luisteraars die deelnamen aan onze bedevaart naar Banneux

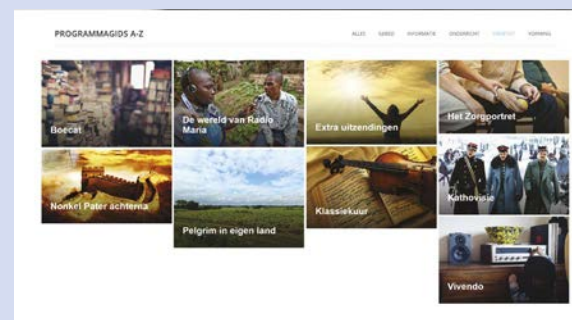

Het programma 'Pelgrim in eigen land' neemt u iedere uitzending weer mee langs de mooiste wegen van ons land om tijdens deze pelgrimsweg halt te houden bij een kapel, kerk of kathedraal; een gekend of minder gekend bedevaartsoord te bezoeken en te luisteren naar het verhaal van de mensen die men tegenkomt op zijn pad. De uitzendingen tijdens de maand juni brachten u het relaas van de bedevaart met Radio Maria naar Banneux. In deze uitzendingen kan u ook luisteren naar het verhaal van de verschijningen en de betekenis ervan voor onze eigen pelgrimsweg naar God.

Banneux Notre- Dame

In de programmagids vindt u tussen de programma's 'Pelgrim in eigen land' terug.

**Iedere
donderdag
om 20u30**

met heruitzending
op vrijdag om 10u30
en op zondag
om 8u50

De heiligen wijzen u de weg!

De letters bij de afbeeldingen van de 14 heiligen, opgesomd in het lijstje hiernaast, helpen u uit te zoeken welke cijfers in de tabel onderaan u moet verwisselen met welke letter om de zin terug te vinden die we zoeken.

SMS de oplossing naar 0465/07 26 27 en maak kans op een mooi geschenk. De oplossing vindt u in het komende nummer van Porta Fidei.

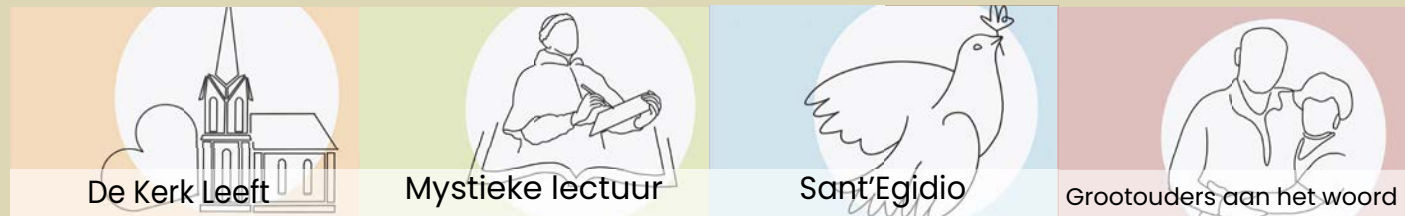
- 1) 3 juli: H. Thomas, apostel
- 2) 11 juli, H. Benedictus, abt
- 3) 22 juli: H. Magdalena
- 4) 23 juli: H. Birgita van Zweden
- 5) 25 juli: H. Jacobus, apostel
- 6) 26 juli: HH. Joachim en Anna
- 7) 29 juli: H. Martha
- 8) 31 juli: H. Ignatius van Loyola
- 9) 4 aug.: H. Jean-Marie Vianney
- 10) 9 aug.: H. Theresia Benedicta
- 11) 10 aug.: H. Laurentius
- 12) 14 aug.: H. Maximiliaan Kolbe
- 13) 24 aug.: H. Bartholomeüs, apostel
- 14) 28 aug.: H. Augustinus

[illegible]

Oplossing puzzels in Porta Fidei van de maand juni

leer voor de kerst	E	C	C	L	E	S	I	O	L	O	G	I	E	kosten
A	N	A	M	N	E	S	E	I	N	F	U	S		
S	C	H	A	A	R	erig- gen	P	tuler- cuis	T	B	C	muske- root	F	
C	Y	pink uit de werd	L	U	W	T	E	visus expositie (nl)	U	E	december stelling- planen	D	E	C
E	C	H	T	P	A	A	R	toppel	R	V	S	O	M	R
S	L	A	G	M	A	N	staalbe- speler	katten- staar	G	L	T	R	I	A
E	I	W	I	T	R	I	J	K	vel getuigen vergeten	I	E	E	P	S
verster- king sluis	E	L	I	protest- juchten	D	hoofd vermogen	A	G	E	K	I	S	M	E
S	K	O	P	J	E	hoofdstad van Neder- land	N	E	deurwa- gen stroom	T	G	K	E	N
A	gruvelijk schrijven	R	E	U	monniken kerk verru- ken	I	S	O	L	E	R	verloof- ting uitdru- king		
S	Y	L	A	B	E	deel van een woord	E	R	U	zuivere keus	R	O	K	S
Vader, dus niet moeder	D	R	I	E	V	U	L	D	I	G	H	E	I	D
D	O	X	O	L	O	V	I	E	nie niet een taal	D	O	G	M	A
U	I	T	Z	E	N	D	E	N	gevoel- en vrij niet meten	N	U	horizon	G	
O	lijst van lijken	C	O	N	C	O	R	D	A	N	T	I	E	heer van

PROGRAMMA

10 – 16 juli 2023

MAANDAG 10/07		DINSdag 11/07		WOENSDAG 12/07		DONDERDAG 13/07	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk leeft	10:30	Mystieke lectuur	10:30	Hagiografische Lectuur	10:30	De rots in de branding
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	De Leeswijzer	13:00	Het zorgportret	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Hagiografische Lectuur
20:15	De Herinnering	20:30	De Kerk leeft	20:15	De Leeswijzer	20:30	Pelgrim in eigen land

17 – 23 juli 2023

MAANDAG 17/07		DINSdag 18/07		WOENSDAG 19/07		DONDERDAG 20/07	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk leeft	10:30	Religieuze Poëzie	10:30	Verhalen van Sint-Jozef	10:30	De rots in de branding
13:00	Hagiografische Lectuur	13:00	Kerk in Nood	13:00	Kathovisie	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Het Inzicht
20:15	In gesprek met een religieuze	20:30	De Kerk leeft	20:15	Kerk in Nood	20:30	Pelgrim in eigen land

24 – 30 juli 2023

MAANDAG 24/07		DINSdag 25/07		WOENSDAG 26/07		DONDERDAG 27/07	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Wereldjongerendagen
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk leeft	10:30	Mystieke lectuur	10:30	Hagiografische Lectuur	10:30	De rots in de branding
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	Kathovisie	13:00	Op bedevaart met Maria	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Hagiografische Lectuur
20:15	De Herinnering	20:30	De Kerk leeft	20:15	Kathovisie	20:30	Pelgrim in eigen land

VRIJDAG 14/07		ZATERDAG 15/07		ZONDAG 16/07	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Pelgrim in eigen land
10:30	Pelgrim in eigen land	11:00	Jeugdcatechese	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Het zorgportret	13:00	De Herinnering
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	Vivendo
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:00	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	De week van Radio Maria	16:00	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Muziek	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Het zorgportret	20:30	Mystieke lectuur	20:15	Klassiekuur

VRIJDAG 21/07		ZATERDAG 22/07		ZONDAG 23/07	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Pelgrim in eigen land
10:30	Pelgrim in eigen land	11:00	Jeugdcatechese	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Kathovisie	13:00	In gesprek met een religieuze
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	Vivendo
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:00	Nonkel Pater weer achterna
17:30	De week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Muziek	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Kathovisie	20:30	Religieuze Poëzie	20:15	Klassiekuur

VRIJDAG 28/07		ZATERDAG 29/07		ZONDAG 30/07	
7:45	Wereldjongerendagen	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Pelgrim in eigen land
10:30	Pelgrim in eigen land	11:00	Jeugdcatechese	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Kerk in Nood	13:00	De Herinnering
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	Vivendo
16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen
17:30	De week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Muziek	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Op bedevaart met Maria	20:30	Mystieke lectuur	20:15	Klassiekuur

Dagelijks
op Radio Maria

6:00	Bijbellezing
6:30	Lezingendienst
7:00	Regina Caeli
7:02	Rozenkrans
8:30	Lauden
9:00	H. Mis (Zondag om 10u)
9:50	Catechismus
11:30	Het Woord spreekt: lezing en bezinning van de H. Schrift
12:00	Angelus
12:05	Middaggebed
12:15	Rozenkrans
12:40	Het heiligenverhaal van de dag
15:00	Uur van de Goddelijke Barmhartigheid
17:00	Vespers
18u30	Rozenkrans
19:00	Het heiligenverhaal van de dag gevolgd door 'Het Woord spreekt' (behalve op zondag)
21:30	Completen
21:45	Heiligen getuigen
22:30	Catechismus
23:30	Rozenkrans

PROGRAMMA 31 juli – 6 augustus 2023

MAANDAG 31/07		DINSdag 1/08		WOENSDAG 2/08		DONDERDAG 3/08	
7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Wereldjongerendagen
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk leeft	10:30	Religieuze Poëzie	10:30	Verhalen van Sint-Jozef	10:30	De rots in de branding
13:00	Hagiografische Lectuur	13:00	Anno Domini	13:00	Op bedevaart met Maria	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Het Inzicht
20:15	De Herinnering	20:30	De Kerk leeft	20:15	Anno Domini	20:30	Pelgrim in eigen land

PROGRAMMA 7– 13 augustus 2023

MAANDAG 7/08		DINSdag 8/08		WOENSDAG 9/08		DONDERDAG 10/08	
7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Wereldjongerendagen	7:45	Nonkel Pater weer achterna
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk leeft	10:30	Mystieke lectuur	10:30	Hagiografische Lectuur	10:30	De rots in de branding
13:00	Hagiografische Lectuur	13:00	De Leeswijzer	13:00	Het Zorportret	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Hagiografische Lectuur
20:15	In gesprek met een religieuze	20:30	De Kerk leeft	20:15	De Leeswijzer	20:30	Pelgrim in eigen land

PROGRAMMA 14 – 20 augustus 2023

MAANDAG 14/08		DINSdag 15/08		WOENSDAG 16/08		DONDERDAG 17/08	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna
9:50	Catechismus	8:50	Religieuze Poëzie	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk leeft	10:00	Eucharistieviering	10:30	Verhalen van Sint-Jozef	10:30	De rots in de branding
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	Kerk in Nood	13:00	Kathovisie	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Het Inzicht
20:15	De Herinnering	20:30	De Kerk leeft	20:15	Kerk in Nood	20:30	Pelgrim in eigen land

PROGRAMMA 21 – 27 augustus 2023

MAANDAG 21/08		DINSdag 22/08		WOENSDAG 23/08		DONDERDAG 24/08	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:45	Nonkel Pater weer achterna
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk leeft	10:30	Mystieke lectuur	10:30	Hagiografische Lectuur	10:30	De rots in de branding
13:00	Hagiografische Lectuur	13:00	Kathovisie	13:00	Op bedevaart met Maria	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Hagiografische Lectuur
20:15	In gesprek met een religieuze	20:30	De Kerk leeft	20:15	Kathovisie	20:30	Pelgrim in eigen land

VRIJDAG 4/08		ZATERDAG 5/08		ZONDAG 6/08	
7:45	Wereldjongerendagen	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Pelgrim in eigen land
10:30	Pelgrim in eigen land	11:00	Jeugdcatechese	10:00	Sloteucharistieviering van de Wereldjongerendagen
13:00	Kruisweg	13:00	Op bedevaart met Maria	13:00	De Herinnering
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	Vivendo
16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen	16:10	Wereldjongerendagen
17:30	De Week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Muziek	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Op bedevaart met Maria	21:45	Avondwake met paus Franciscus op de Wereldjongerendagen	20:15	Klassiekuur

VRIJDAG 11/08		ZATERDAG 12/08		ZONDAG 13/08	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	In gesprek met een religieuze
10:30	Pelgrim in eigen land	11:00	Jeugdcatechese	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Het Zorgportret	13:00	De Herinnering
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	Vivendo
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	De Week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Muziek	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Het Zorgportret	20:30	Mystieke lectuur	20:15	Klassiekuur

VRIJDAG 18/08		ZATERDAG 19/08		ZONDAG 20/08	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Pelgrim in eigen land
10:30	Pelgrim in eigen land	11:00	Jeugdcatechese	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Kathovisie	13:00	De Herinnering
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	Vivendo
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	De Week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Muziek	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Kathovisie	20:30	Religieuze Poëzie	20:15	Klassiekuur

VRIJDAG 25/08		ZATERDAG 26/08		ZONDAG 27/08	
7:45	Nonkel Pater weer achterna	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Pelgrim in eigen land
10:30	Pelgrim in eigen land	11:00	Jeugdcatechese	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Kerk in Nood	13:00	In gesprek met een religieuze
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Muziek	14:15	Vivendo
16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna	16:10	Nonkel Pater weer achterna
17:30	De Week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Muziek	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Op bedevaart met Maria	20:30	Mystieke lectuur	20:15	Klassiekuur

Catechismus

JULI
AUGUSTUS

3 – 7 juli
Bezinningen bij het
evangelie van Johannes
door E.P. Geeraard Denys

10 juli – 12 augustus
Zending vanuit de
H. Schrift
door E.P. Michel Coppin

vanaf 14 augustus
Titels
van Onze-Lieve-Vrouw
door E.H. Karlo Tyberghien

Op maandag, dinsdag,
donderdag, vrijdag en
zaterdag om 9u50

150 jaar Theresia van Lisieux
2023

SAINTE
DE
L'ENFANT-JESUS

THÉRÈSE
DE LA
SAINTÉ FACE

**DE RELIEKEN VAN DE H. THERESIA VAN LISIEUX
OP BEZOEK BIJ RADIO MARIA**

21 SEPTEMBER: GEBEDSDAG

*Iedereen is de ganse dag welkom om te bidden
bij de relieken van de H. Theresia van Lisieux
in de kapel van de studio's van Radio Maria*

www.therese2023.be